



**P.Z. br. 305**

**HRVATSKI SABOR**

KLASA: 550-01/18-01/01

URBROJ: 65-18-02

Zagreb, 28. veljače 2018.



Hb\*\*NP\*550-01/18-01/01\*65-18-02\*\*H5

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA  
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA  
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 27. veljače 2018. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Davora Bernardića, Arsena Bauka, Milanku Opačić, prof. dr. sc. Miranda Mrišića, Sinišu Vargu i Anu Komparić Devčić, zastupnike u Hrvatskom saboru.

**PREDSJEDNIK**

**Gordan Jandroković**

# P.Z. br. 305



**HRVATSKI SABOR**  
**KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, 27. veljače 2018.

REPUBLIKA HRVATSKA  
**65 - HRVATSKI SABOR**  
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 28-02-2018		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
550-01/18-01/01	65	
Uredžbeni broj:	Pril.	Vrij.
6532-2-18-01	1	-

## PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Davor Bernardić, Arsen Bauk, Milanka Opačić, Mirando Mrsić, Siniša Varga i Ana Komparić Devčić.



Hr\*\*NP\*550-01/18-01/01\*6532-2-18-01\*\*Hr

**PREDSJEDNIK KLUBA  
ZASTUPNIKA SDP-a**

Arsen Bauk

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O  
RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA**

**Zagreb, veljača 2018.**

# **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA**

## **I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA**

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1., a u svezi s odredbom članka 63. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010. - pročišćeni tekst i 5/2014. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, u daljnjem tekstu: Ustav RH).

## **II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI**

### **a) Ocjena stanja**

Ustav RH jasno definira da država osobito štiti obitelj, materinstvo, djecu i mladež, te stvara socijalne, kulturne, odgojne, materijalne i druge uvjete kojima se promiče ostvarivanje prava na dostojan život. Polazeći od navedenog država različitim mjerama u području socijalne, porezne i gospodarske politike osnažuje obitelj u skrbi o djeci.

No, u ovom trenutku Republika Hrvatska je suočena s izrazito nepovoljnim demografskim kretanjima. Naime, na razini cijele Hrvatske broj umrlih nadvisuje broj živorođenih i to traje neprekidno od 1991. godine. Većina europskih zemalja demografska kretanja ne propušta slučaju, već ih sa manje ili više uspjeha usmjeravaju različitim javnim politikama u poželjnom smjeru.

Zakonom o roditeljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17) koji se primjenjuje od 01. siječnja 2009. godine štiti se majčinstvo, omogućuje uključivanje oca u odgoj djeteta, štiti djetetov roditelj kroz usklađivanje obiteljskih i poslovnih obaveza, pruža podršku obitelji. No, unatoč navedenom natalitet je u opadanju, a koja činjenica je jasan indikator da treba razmotriti svaku mjeru koja na bilo koji način može olakšati roditeljima.

Posljednjim izmjenama i dopunama, tj. Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine, broj 59/17), koji je stupio na snagu 01. srpnja 2017. godine, povećala su se materijalna prava pojedinih skupina korisnika te se na taj način poboljšao njihov status, što svakako pridonosi socijalnoj sigurnosti i osnaživanju obitelji, samim time i mogućem povećanju fertiliteta.

Kako bi se izbjegli daljnji negativni trendovi demografske komponente, nužno je nastaviti implementaciju u već postojeće zakonske okvire, svake mjere koja može pokazati jasan obiteljski učinak i učiniti pozitivan pomak u obiteljskoj i demografskoj slici Hrvatske.

Slijedom navedenog potrebno je u Zakonu o roditeljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 85/08, 110/08, 34/11, 54/13, 152/14, 59/17) izmijeniti i dodati odredbe kojima će se proširiti krug korisnika (baka, djed) kako bi se pomoglo jednoroditeljskim obiteljima, zatim kako bi se osigurala aktivnija uloga očeva, i to u podršci trudnici kroz pravo na slobodan dan za prenatalni pregled te kasnije u najranijoj fazi razvoja djeteta kroz pravo na isključivo očev dopust koji bi se koristio u trajanju od 14 dana za

vrijeme trajanja obveznog roditeljinog dopusta majke, kao i fleksibilnije korištenje prava na rad s polovicom punoga radnog vremena.

**b) Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim zakonom i posljedice koje će donošenjem zakona proisteći**

Predloženim se Zakonom uređuje:

- kod jednoroditeljskih obitelji prijenos prava na treću osobu (baku ili djeda),
- uvođenje isključivo očevog dopusta odnosno očeve počtede od rada u trajanju od 14 dana, koji se koristi za vrijeme trajanja obveznog roditeljinog dopusta majke odnosno roditeljine počtede majke,
- korištenje prava na rad s polovicom punoga radnog vremena do navršene 3. godine djetetova života, za dijete bez zdravstvenih poteškoća, u dogovoru s poslodavcem,
- pravo na slobodni radni dan mjesečno za prenatalni pregled kao pravo oba roditelja.

Donošenjem predloženog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljinim i roditeljskim potporama omogućit će se u slučaju jednoroditeljskih obitelji prijenos prava na treću osobu, tj. baku ili djeda i na taj način olakšati jednom roditelju usklađivanje obaveza koje proizlaze iz istovremenog roditeljstva i sudjelovanja na tržištu rada.

Isto tako omogućit će se korištenje dopusta od strane očeva u najranijoj fazi razvoja djeteta i na taj način omogućiti im aktivnu ulogu oko brige za dijete kao i pružanje podrške i pomoći majci djeteta. Uvođenjem ovih odredbi podiže se svijest o važnosti očeve uloge u ranom odgoju djeteta i ističu pozitivni aspekti njihove veće uključenosti za samo dijete.

Predlaže se postepena implementacija isključivog očevog dopusta, u trajanju od 14 dana za vrijeme trajanja obveznog roditeljnog dopusta kojeg koristi majka, dok bi dugoročno trebalo promišljati o dodatnom 21 danu očevog dopusta. Analogno očevom dopustu predlaže se 14 dana očeve počtede za oca koji ostvaruje drugi dohodak, poljoprivrednika ili nezaposlenog, također za vrijeme roditeljine počtede koju koristi majka do 70 dana od dana rođenja djeteta. Očevi imaju pravo na novčanu naknadu za vrijeme korištenja tih prava.

U pogledu prilagodbe različitim obiteljskim situacijama predloženi Zakon daje mogućnost roditelju da u dogovoru s poslodavcem ostvari pravo na rad s polovicom punog radnog vremena do navršene 3. godine djetetova života i u skladu s time ima pravo na naknadu plaće. Trenutno, prema već važećim odredbama, mogućnost prava na rad s polovicom punog radnog vremena do navršene 3. godine djetetova života dana je roditelju djeteta, kojem je prema nalazu i ocijeni izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite i nadležnog liječničkog povjerenstva Zavoda, zbog njegovog zdravlja i razvoja, potrebna pojačana briga i njega.

No, sada se predlaže, kako je već navedeno da se pravo na rad s polovicom punog radnog vremena do navršene 3. godine djetetova života, omogući i roditelju djeteta bez zdravstvenih poteškoća, u dogovoru s poslodavcem, a koji će mu u skladu s time obračunavati i isplaćivati plaću. U ovom dijelu poseban naglasak stavlja se na poslodavce, njihovu fleksibilnost oko organiziranja posla, a sve kako bi omogućili, tj. dali suglasnost radniku na pravo na rad s polovicom punog radnog vremena. Drugim riječima, predloženim se odredbama želi senzibilizirati poslodavce te utjecati na njih da i sami preuzmu dio odgovornosti za ovo područje, posebice da i sami razviju i uvedu obitelji prijateljske mjere u svoja poduzeća.

Također ovim Zakonom omogućit će se da i drugi roditelj ostvari pravo na slobodni radni dan za prenatalni pregled te sudjeluje kao podrška trudnici i pritom bude trenutno upoznat s razvojem trudnoće.

Predloženi Zakon učinit će se pozitivan iskorak u smislu jačanja mjera usmjerenih na zaštitu obitelji i materinstva, nastaviti pozitivne pomake ka poticanju demografskog razvoja, a što bi morao biti jedan od temeljnih nacionalnih prioriteta u ovom trenutku.

### **III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA**

Za provedbu ovog Zakona neće biti potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

# **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA**

## **Članak 1.**

U članku 2. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Kod jednoroditeljskih obitelji, potpore iz stavka 1. i 2. ovoga članka mogu umjesto majke ili oca djeteta ostvariti baka ili djed djeteta.“.

## **Članak 2.**

U članku 7. iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

„(7) Korisnik prema odredbama ovoga Zakona i pod uvjetima iz ovoga Zakona je kod jednoroditeljskih obitelji i baka ili djed djeteta, prema svom radnopravnom statusu, pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju.“.

## **Članak 3.**

U članku 9. dodaje se novi stavak 9. koji glasi:

„(9) Korisnik iz članka 7. stavka 7. ovoga Zakona, na temelju pisane izjave roditelja o prijenosu prava, uz prethodnu osobnu suglasnost, ostvaruje prava prema ovom Zakonu, sukladno svome radnopravnom statusu i pod uvjetom da odnosna prava roditelj nije iskoristio.“.

Dosadašnji stavak 9. postaje stavak 10.

## **Članak 4.**

U članku 12. iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Tijekom obveznog rodiljnog dopusta, do 70 dana nakon rođenja djeteta, kojeg koristi zaposlena ili samozaposlena majka iz stavka 2. ovoga članka, otac djeteta istodobno koristi isključivo očev dopust u neprekidnom trajanju od 14 dana, sukladno svom radnopravnom statusu.“.

Dosadašnji stavci 5. do 7. postaju stavci 6. do 8.

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 7. riječi „stavka 5.“ zamjenjuju se riječima „stavka 6.“.

U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 8. riječi „stavka 6.“ zamjenjuju se riječima „stavka 7.“.

## **Članak 5.**

U članku 15. stavku 3. riječi „stavku 5.“ zamjenjuju se riječima „stavku 6.“.

## **Članak 6.**

U glavi IV. naslov 4. iznad članka 16. briše se.

Dosadašnji naslovi u glavi IV. od „5. do 11.“ postaju brojevi od „4. do 10.“, a brojevi ispred podnaslova „7.1., 7.2. i 7.3.“ ispod naslova ispred kojeg broj „7.“ koji postaje „6.“, postaju brojevi „6.1., 6.2. i 6.3.“.

U članku 16. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„(1) Po iskorištenju roditeljskog dopusta iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 15. stavka 4. jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja može u dogovoru s poslodavcem koristiti pravo na rad s polovicom punog radnog vremena do navršene 3. godine djetetova života.“.

Dosadašnji stavci 1. i 2. postaju stavci 2. i 3.

## **Članak 7.**

U članku 20.a stavak 1. mijenja se i glasi:

„Trudna radnica i otac djeteta imaju pravo na jedan slobodan radni dan mjesečno u svrhu obavljanja prenatalnih pregleda.“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„Trudna radnica i otac djeteta mogu, u dogovoru, svaki sa svojim poslodavcem, pravo iz stavka 1. ovoga članka koristiti i na način da pripadajuće sate radnog dana rasporede i koriste višekratno, tijekom više radnih dana u tijeku mjeseca.“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„Trudna radnica i otac djeteta dužni su svojem poslodavcu pisanim putem najaviti korištenje prava iz stavka 1. ovoga članka dva radna dana prije zakazanog vremena za prenatalni pregled te na njegov zahtjev dostaviti dokaz o toj činjenici.“.

U stavku 5. iza riječi „trudnicu“ briše se točka i dodaju se riječi „i oca djeteta“.

## **Članak 8.**

U članku 24. stavku 1. iza riječi „rodiljni dopust“ dodaju se riječi „i očev dopust“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„ Za vrijeme korištenja prava iz članka 16. stavka 1. zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na naknadu plaće, koju je ostvario radeći taj mjesec u polovici punog radnog vremena, zajedno sa obračunatim i obustavljenim doprinosima, predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, sukladno posebnim propisima.“.



Dosadašnji stavci 4. do 10. postaju stavci 5. do 11.

U stavku 4. koji postaje stavak 5. riječi „članka 16.“ zamjenjuju se riječima „članka 16. stavka 2.“.

U stavku 6. koji postaje stavak 7. riječi „stavka 5.“ zamjenjuju se riječima „stavka 6.“.

U stavku 9. koji postaje stavak 10. iza riječi „rodiljni dopust“ dodaju se riječi „i očev dopust“.

#### **Članak 9.**

U članku 24.b broj „7.“ zamjenjuje se brojem „8.“, a niz brojeva „2., 3., 4., 5., 6., 8., 9. i 10.“, zamjenjuje se nizom brojeva „2., 3., 5., 6., 7., 9., 10. i 11.“.

#### **Članak 10.**

U članku 25. iza broja „16.“ dodaju se riječi „stavka 2.“.

#### **Članak 11.**

U članku 28. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:  
„(2) Tijekom rodiljne počtede od rada koju koristi majka djeteta iz stavka 1. ovoga članka, do 70 dana od dana rođenja djeteta, otac djeteta kao roditelj iz članka 7. stavka 1. točke 3., članka 7. stavka 1. točke 4. i članka 7. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, istodobno koristi isključivo očevu počtadu od rada u neprekidnom trajanju od 14 dana.“.

Dosadašnji stavci 2 i 3. postaju stavci 3. i 4.

#### **Članak 12.**

U članku 30. stavku 1. iza riječi „članka 27. stavka 1.“ dodaju se riječi „i članka 28. stavka 2.“.

U stavku 3. iza riječi „članka 27. stavka 1.“ dodaju se riječi „i članka 28. stavka 2.“.

#### **Članak 13.**

U članku 37. riječi „člankom 24. stavcima 2. do 8.“ zamjenjuju se riječima „člankom 24. stavcima 2. do 9.“.

#### **Članak 14.**

U članku 62. stavku 1. riječi „stavka 2.“ zamjenjuje se riječima „stavka 3.“.

### **PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

#### **Članak 15.**

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

## O B R A Z L O Ž E N J E

### Člankom 1.

Ovim člankom proširuje se krug korisnika koji mogu ostvariti potpore, i to u slučaju jednoroditeljskih obitelji, kada jedan roditelj nije u mogućnosti prenijeti pravo na drugog roditelja, no moći će to u odnosu na baku ili djeda djeteta.

### Člankom 2.

Ovim člankom propisuje se da je kod jednoroditeljskih obitelji korisnik prava prema odredbama i pod uvjetima iz osnovnog Zakona i baka ili djed.

Iako je temelj osnovnog Zakona da se prava crpe iz činjenice roditeljstva, u slučaju jednoroditeljskih obitelji, roditelj ne može prenijeti pravo na drugog roditelja, odnosno isto ne može koristiti drugi roditelj. Uvođenjem bake ili djeda kao korisnika daje se mogućnost roditelju prijenosa prava na treću osobu i na taj način mu se olakšava usklađivanje obaveza koje proizlaze iz istovremenog roditeljstva i sudjelovanja na tržištu rada.

### Člankom 3.

Ovim člankom propisuje se pod kojim uvjetima baka ili djed kao korisnici ostvaruju prava prema odredbama osnovnog Zakona. Propisuje se da ista ostvaruju sukladno svome radnopravnom statusu na temelju pisane izjave roditelja o prijenosu prava uz prethodnu osobnu suglasnost i pod uvjetom da odnosna prava roditelj nije iskoristio.

Ujedno je ispravljen redoslijed stavaka, budući je isti promijenjen dodavanjem novog stavka.

### Člankom 4.

Ovim člankom propisuje se isključivo očev dopust u neprekidnom trajanju od 14 dana, kojeg otac koristi tijekom obveznog roditeljskog dopusta majke.

Ovom odredbom dodatno se podiže svijest o važnosti očeve uloge u ranom odgoju djeteta.

Ujedno je ispravljen redoslijed stavaka, budući je isti promijenjen dodavanjem novog stavka 5. u članku 12. te je u članku 12. osnovnog teksta Zakona ispravljeno pozivanje na ostale stavke koji su se pomaknuli u redoslijedu zbog dodavanja novog stavka.

### Člankom 5.

U članku 15. stavku 3. osnovnog teksta Zakona ispravljeno je pozivanje, jer je došlo do promjene broja stavka zbog dodavanja novog stavka 5. u članku 12.

### Člankom 6.

Ovim člankom ispravljeno je pozivanje u osnovnom tekstu Zakona na brojeve naslova i podnaslova, jer je došlo do promjene brisanjem broja i naslova iznad članka 16.

Također, ovaj članak propisuje da zaposleni ili samozaposleni roditelj može u dogovoru s poslodavcem koristiti pravo na rad s polovicom punog radnog vremena do navršene 3. godine djetetova života.

### Člankom 7.

Ovim člankom propisuje se pravo na slobodni radni dan mjesečno za prenatalni pregled kao pravo oba roditelja. U osnovni tekst zakona uvodi se i „otac djeteta“. Dakle, i otac djeteta će

na jednaki način kao i trudna radnica, u dogovoru sa svojim poslodavcem moći dogovoriti korištenje slobodnog dana za obavljanje prenatalnog pregleda, a sve u svrhu podrške trudnici.

#### **Člankom 8.**

Ovim člankom propisuje se izmjena u osnovnom tekstu Zakona dodavanjem „očevog dopusta“, a kako bi otac mogao ostvariti pravo na naknadu za vrijeme korištenja tog prava.

Nadalje, propisuje se naknada plaće za zaposlenog ili samozaposlenog roditelja, radeći u polovici punog radnog vremena.

Ujedno je ispravljen redoslijed stavaka, budući je isti promijenjen dodavanjem novog stavka 4. u članku 24. te je u članku 24. osnovnog teksta Zakona ispravljeno pozivanje na ostale stavke koji su se pomaknuli u redoslijedu zbog dodavanja novog stavka.

#### **Člankom 9.**

Ovim člankom je u članku 24.b osnovnog teksta Zakona ispravljeno pozivanje na određene stavke iz članka 24., jer je došlo do promjene redoslijeda stavaka u članku 24., zbog dodavanja novog stavka 4. u članak 24.

#### **Člankom 10.**

Ovim člankom je u članku 25. osnovnog teksta Zakona ispravljeno pozivanje, budući je došlo do promjene u članku 16. dodavanjem novog stavka 1., uslijed čega su stavci 1. i 2. postali stavci 2. i 3.

#### **Člankom 11.**

Ovim člankom propisuje se dodavanje novog stavka 2. u članak 28. osnovnog Zakona koji stavak propisuje da i otac koji ostvaruju drugi dohodak, poljoprivrednik ili nezaposleni ostvaruje pravo na 14 dana isključivo očeve počtede od rada tijekom rodiljne počtede od rada koju koristi majka.

#### **Člankom 12.**

Ovim člankom je u članku 30. osnovnog teksta Zakona dopunjeno pozivanje na članak 28. stavak 2., budući je došlo do promjene u članku 28. dodavanjem novog stavka 2., uslijed čega su stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4., a sve kako bi i očevi koji ostvaruju drugi dohodak, poljoprivrednici ili koji su nezaposleni mogli ostvariti naknadu i pravo na plaćene doprinose tijekom korištenja 14 dana očeve počtede od rada.

#### **Člankom 13.**

Ovim člankom u članku 37. osnovnog Zakona ispravljeno je pozivanje, budući je došlo do promjene u redoslijedu stavaka u članku 24., i to zbog dodavanja novog stavka 4. u članku 24.

#### **Člankom 14.**

Ovim člankom u članku 62. stavku 1. osnovnog Zakona ispravljeno je pozivanje, budući je došlo do promjene u članku 16, na način da je dodan novi stavak 1. iz kojeg razloga dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

#### **Člankom 15.**

Predmetni članak propisuje stupanje na snagu ovog Zakona.

## ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

### Članak 2.

(1) Vremenske potpore prema ovom Zakonu su dopusti, poštede od rada i propisano vrijeme za brigu o djetetu.(2) Novčane potpore prema ovom Zakonu su naknada plaće, novčana naknada, novčana pomoć i jednokratna novčana potpora za novorođeno dijete.(3) Potpore iz stavka 1. i 2. ovoga članka ostvaruje majka i otac djeteta ili druga osoba koja se brine o djetetu prema ovom Zakonu i propisima o obiteljskim odnosima do navršene osme godine života djeteta, a iznimno i duže prema uvjetima iz ovoga Zakona.

### Članak 7.

(1) Korisnik roditeljskih i roditeljskih potpora prema ovom Zakonu je djetetov roditelj koji:  
1. na temelju zapošljavanja prema propisima o radu ima priznat status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja (u daljnjem tekstu: zaposleni roditelj), što obuhvaća:

– osobe u radnom odnosu kod domaćeg ili stranog poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,

– osobe s prebivalištem ili odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj zaposlene u inozemstvu kod stranog poslodavca koje nemaju zdravstveno osiguranje stranog nositelja zdravstvenog osiguranja, odnosno koje nisu obvezno osigurane prema inozemnim propisima na način kako je to određeno međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju;2. na temelju samozapošljavanja ima priznat status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja (u daljnjem tekstu: samozaposleni roditelj), što obuhvaća:– osobe koje na području Republike Hrvatske obavljaju gospodarsku djelatnost obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti,– osobe koje samostalno u obliku slobodnog zanimanja obavljaju profesionalnu djelatnost te– osobe koje u Republici Hrvatskoj obavljaju djelatnost poljoprivrede i šumarstva kao jedino ili glavno zanimanje, ako su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a nisu osigurane po osnovi rada,– službenike vjerske zajednice, koja je upisana u evidenciju vjerskih zajednica koju vodi nadležno državno tijelo, ako nisu osigurani po osnovi rada;

3. ostvaruje drugi dohodak na koji su plaćeni doprinosi prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja te koji je s te osnove stekao status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog osiguranja (u daljnjem tekstu: roditelj koji ostvaruje drugi dohodak);

4. je poljoprivrednik koji u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnost poljoprivrede i šumarstva kao jedino ili glavno zanimanje ako je vlasnik, posjednik ili zakupac te ako je s te osnove stekao status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, a nije obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit i nije zdravstveno osiguran po osnovi rada;

5. prema propisima o zapošljavanju ima priznat status nezaposlene osobe ako ovim Zakonom nije drugačije propisano (u daljnjem tekstu: nezaposleni roditelj);

6. je korisnik mirovine, korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju ili korisnik prava na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad prema propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske ili osoba koja se prema propisima iz socijalne skrbi ne smatra sposobnom za rad ili se prema drugim propisima smatra uzdržavanom osobom ili je polaznik redovitog školovanja ili sveučilišnog ili stručnog studija ili korisnik koji nema uvjete za ostvarenje statusa korisnika iz točke 1. do 5. ovoga stavka, a ima priznat status zdravstveno osigurane osobe iz obveznoga zdravstvenog osiguranja (u daljnjem tekstu: roditelj izvan sustava rada)

(2) Zaposlenim roditeljem u smislu stavka 1. točke 1. ovoga članka smatra se i roditelj koji je:

- izabran ili imenovan na stalnu dužnost u tijelima državne vlasti ili u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako za taj rad prima plaću i ako po toj osnovi ima priznat status osiguranika iz obveznog zdravstvenog i mirovinskog osiguranja,
- član uprave trgovačkog društva, ako po toj osnovi ima priznat status osiguranika iz obveznog zdravstvenog i mirovinskog osiguranja,
- prema propisima o radu sklopio ugovor o stručnom osposobljavanju, bez zasnivanja radnog odnosa i koji, po toj osnovi, ima priznat status osiguranika iz obveznog zdravstvenog i mirovinskog osiguranja,
- roditelj njegovatelj, koji po toj osnovi ima priznat status osiguranika iz obveznog zdravstvenog i mirovinskog osiguranja te
- osoba koja pruža njegu i pomoć hrvatskom ratnom vojnom invalidu iz Domovinskog rata, te po toj osnovi ima priznat status osiguranika iz obveznog zdravstvenog i mirovinskog osiguranja.

(3) Korisnik roditeljskih potpora iz ovoga Zakona je i posvojitelj koji ima utvrđen status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju, prema svom radnopravnom statusu, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(4) Korisnik prema odredbama ovoga Zakona i pod uvjetima iz ovoga Zakona je i skrbnik maloljetnog djeteta kojem je rješenjem nadležnog tijela to dijete povjereno na čuvanje i odgoj ili druga fizička osoba kojoj je maloljetno dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na čuvanje i odgoj, prema svom radnopravnom statusu, pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju i ako s tim djetetom živi u zajedničkom kućanstvu.

(5) Korisnik prema odredbama ovoga Zakona i pod uvjetima iz ovoga Zakona je i udomitelj maloljetnog djeteta, prema svom radnopravnom statusu, pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju i ako s tim djetetom živi u zajedničkom kućanstvu.

(6) Korisnik roditeljskih potpora prema odredbama ovoga Zakona je i stranac s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj koji ima priznat status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju.

## Članak 9.

(1) Korisnik iz članka 7. stavka 1. točke 1. i 2. i stavka 2. ovoga Zakona ima pravo na:

1. roditeljski dopust,
2. roditeljski dopust,
3. rad s polovicom punoga radnog vremena,
4. rad s polovicom punog radnog vremena zbog pojačane njege djeteta,
5. stanku za dojenje djeteta,
6. dopust trudne radnice ili dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete,
7. Slobodan radni dan za prenatalni pregled,
8. dopust ili rad s polovicom punog radnog vremena radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju,
9. mirovanje radnog odnosa do treće godine života djeteta.

(2) Korisnik iz članka 7. stavka 1. točke 3., 4. i 5. ovoga Zakona ima pravo na:

1. roditeljsku poštedu od rada,
2. roditeljsku poštedu od rada.

- (3) Korisnicima iz članka 7. stavka 1. točke 1., 2., 3., 4. i 5. i stavka 2. ovoga Zakona za vrijeme korištenja propisanih prava, ovisno o njihovom radnopravnom statusu, pripada pravo na naknadu plaće ili novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona.
- (4) Korisnik iz članka 7. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona po rođenju djeteta ima pravo na novčanu pomoć radi rođiljne ili roditeljske brige o djetetu prema odredbama ovoga Zakona.
- (5) Korisnik iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona osnovom pravomoćnog rješenja o posvojenju po propisima o obiteljskim odnosima ima pravo, zavisno od njegova radnopravnog statusa, na posvojiteljski dopust ili posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu te, za vrijeme korištenja jednog od tih prava, pravo na naknadu plaće ili novčanu naknadu ili novčanu pomoć prema odredbama ovoga Zakona.
- (6) Korisnik iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona, na temelju pravomoćnog rješenja o skrbništvu, odnosno pravomoćne odluke nadležnog tijela kojom mu je dijete povjereno na čuvanje i odgoj, ostvaruje prava prema ovom Zakonu, sukladno svome radnopravnom statusu i pod uvjetom da odnosna prava roditelj nije iskoristio.
- (7) Korisnik iz članka 7. stavka 5. ovoga Zakona, na temelju pravomoćnog rješenja nadležnog tijela, ostvaruje pravo na vremenske potpore iz ovoga Zakona, sukladno svom radnopravnom statusu i pod uvjetom da ta prava roditelj nije iskoristio.
- (8) Korisnik iz članka 7. stavka 5. ovoga Zakona ne ostvaruje pravo na novčane potpore prema ovom Zakonu.
- (9) Korisnici iz članka 7. ovoga Zakona, osim novčanih potpora iz stavka 3., 4. i 5. ovoga članka, pod uvjetima iz ovoga Zakona, imaju pravo i na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete.

#### Članak 12. (NN 54/13)

- (1) Zaposlena ili samozaposlena trudnica, odnosno zaposlena ili samozaposlena majka za vrijeme trudnoće, poroda i njege novorođenog djeteta, ima pravo na rođiljni dopust u trajanju od 28 dana prije dana očekivanog poroda do navršenih 6 mjeseci života djeteta, koji se sastoji od obveznog i dodatnog rođiljnog dopusta.
- (2) Zaposlena ili samozaposlena trudnica, odnosno zaposlena ili samozaposlena majka pravo na obvezni rođiljni dopust koristi u neprekidnom trajanju od 98 dana, od kojih 28 dana prije dana očekivanog poroda te 70 dana nakon rođenja djeteta.
- (3) Dan očekivanoga poroda utvrđuje izabrani doktor ginekolog iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.
- (4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, zaposlena ili samozaposlena trudnica, ovisno o stanju trudnoće i zdravstvenom stanju, može početi koristiti rođiljni dopust iz stavka 2. ovoga članka i 45 dana prije dana očekivanog poroda, što utvrđuje izabrani doktor ginekolog iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Nakon proteka obveznog rođiljnog dopusta iz stavka 2. ovoga članka zaposlena ili samozaposlena majka ima pravo na dodatni rođiljni dopust do navršenih 6 mjeseci života djeteta, koji može svojom pisanom izjavom prenijeti na oca djeteta, uz njegovu prethodnu suglasnost, u cijelosti ili u vremenski ograničenom trajanju.
- (6) Ako je dijete prerano rođeno, obvezni rođiljni dopust iz stavka 2. ovoga članka ili dodatni rođiljni dopust iz stavka 5. ovoga članka produžuje se za onoliko dana za koliko je dijete prerano rođeno.

(7) Pod prerano rođenim djetetom u smislu stavka 6. ovoga članka smatra se dijete rođeno prije navršenog 37. tjedna, odnosno 259. dana trudnoće, u skladu s ocjenom nadležnog tijela Zavoda na temelju vještačenja na osnovi medicinske dokumentacije.

#### Članak 15.

(1) Dodatni rođiljni dopust iz članka 12. stavka 5. ovoga Zakona zaposlena ili samozaposlena majka može koristiti i kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena.

(2) Zaposlena ili samozaposlena majka ima pravo nakon navršenih 6 mjeseci života djeteta koristiti rad s polovicom radnog vremena iz stavka 1. ovoga članka u onolikom trajanju u kolikom je to pravo koristila do navršenih 6 mjeseci života djeteta, a najduže do navršenih 9 mjeseci života djeteta.

(3) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka primijenit će se i u slučaju prijenosa prava korištenja dodatnog rođiljnog dopusta s majke na oca djeteta sukladno članku 12. stavku 5. ovoga Zakona.

(4) Zaposleni ili samozaposleni roditelj može pravo na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona koristiti i kao pravo na rad s polovicom punoga radnog vremena u dvostrukom trajanju neiskorištenoga roditeljskog dopusta.

### **4. rad s polovicom punog radnog vremena vremenu radi pojačane njege djeteta**

#### Članak 16. (NN 54/13)

(1) Po iskorištenju roditeljskog dopusta iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona jedan od zaposlenih roditelja ili samozaposlenih roditelja ima pravo na rad s polovicom punog radnog vremena do navršene 3. godine djetetova života, ako je djetetu, prema nalazu i ocjeni izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite i nadležnoga liječničkog povjerenstva Zavoda, zbog njegova zdravlja i razvoja, potrebna pojačana briga i njega.

(2) Ministar nadležan za zdravstvo uz mišljenje ministra nadležnog za obitelj pravilnikom će propisati uvjete i postupak stjecanja prava na rad s polovicom punog radnog vremena, radi potrebne pojačane brige i njege djeteta do njegove navršene 3. godine života.

### **7.3. Slobodan radni dan za prenatalni pregled**

#### Članak 20.a (NN 54/13)

(1) Trudna radnica ima pravo na jedan slobodan radni dan mjesečno u svrhu obavljanja prenatalnih pregleda ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

(2) Trudna radnica može, u dogovoru s poslodavcem, pravo iz stavka 1. ovoga članka koristiti i na način da pripadajuće sate radnog dana rasporedi i koristiti višekratno, tijekom više radnih dana u tijeku mjeseca.

(3) Trudna radnica dužna je poslodavcu pisanim putem najaviti korištenje prava iz stavka 1. ovoga članka dva radna dana prije zakazanog vremena za prenatalni pregled te na njegov zahtjev dostaviti dokaz o toj činjenici.

(4) Slobodan radni dan iz stavka 1. ovoga članka ili radni sati iz stavka 2. ovoga članka smatraju se vremenom provedenim na radu.

(5) Pravo iz stavaka 1. do 4. ovoga članka na odgovarajući način odnosi se i na samozaposlenu trudnicu.

## **10. Naknada plaće zaposlenog roditelja ili samozaposlenog roditelja**

### **Članak 24. (NN 54/13,59/17)**

- (1) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 12. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punoga radnog vremena iz članka 15. stavka 1. i 2. ovoga Zakona zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na naknadu plaće u iznosu 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.
- (2) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona naknada plaće za prvih 6 mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj, ili prvih 8 mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, iznosi 100% osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, a koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 120% proračunske osnovice mjesečno.
- (3) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust u polovici punog radnog vremena iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona naknada iznosi 70% proračunske osnovice mjesečno.
- (4) Za vrijeme korištenja prava iz članka 16. ovoga Zakona zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na novčanu naknadu u visini od 70% proračunske osnovice mjesečno za puno radno vrijeme.
- (5) Zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće utvrđenu prema ovom Zakonu, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka i koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 120% proračunske osnovice mjesečno.
- (6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka u slučaju mrtvorodenog djeteta ili ako dijete umre za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust, zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.
- (7) Zaposleni ili samozaposleni roditelj koji ne ispunjava uvjet staža osiguranja u trajanju od najmanje 12 mjeseci neprekidno ili 18 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine (prethodno osiguranje), za vrijeme korištenja prava prema ovom Zakonu ima pravo na novčanu naknadu koja iznosi 70% proračunske osnovice.
- (8) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće, odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom, ne može iznositi manje od 70% proračunske osnovice, neovisno radi li u punom ili nepunom radnom vremenu.
- (9) Zaposleni roditelj, korisnik prava iz članka 7. stavka 2. podstavka 3., 4. i 5. ovoga Zakona, za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 12. ovoga Zakona ili prava na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 15. ovoga Zakona ili za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na novčanu naknadu u visini od 70% proračunske osnovice.
- (10) Pravo na novčanu naknadu u visini od 70% proračunske osnovice mjesečno ima zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za blizance, treće i svako sljedeće dijete iz članka 14. stavka 2. podstavka 2. Zakona nakon isteka šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj, odnosno osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, kao i za vrijeme dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. Zakona ako je smrt djeteta nastupila tijekom korištenja tog prava.



#### Članak 24.b

Naknade plaće iz članka 24. stavka 1. i 7. ovoga Zakona isplaćuju se na teret sredstava Zavoda, a naknada plaće, odnosno novčana naknada iz članka 24. stavka 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9. i 10. te članka 24.a ovoga Zakona isplaćuje se na teret sredstava državnog proračuna.

#### Članak 25.

Za vrijeme korištenja prava iz članka 12., 14., 15., 16., 17., 19., 20. i 23. ovoga Zakona, zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj ima prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

### **1. Rodiljna i roditeljska poštuda od rada**

#### Članak 28.

(1) Rodiljnu poštudu od rada iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona obvezno od rođenja djeteta do 70. dana od dana rođenja djeteta koristi majka djeteta.

(2) Majka djeteta iz stavka 1. ovoga članka, rodiljnu poštudu od rada ima pravo koristiti do navršenog 6. mjeseca života djeteta, u neprekinutom trajanju.

(3) Majka djeteta, korisnica prava na rodiljnu poštudu od rada, nakon isteka 70. dana iz stavka 1. ovoga članka može radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuti korištenje prava na rodiljnu poštudu od rada, pri čemu otac djeteta ima pravo na korištenje preostalog dijela neiskorištenog prava, sukladno svom radnopravnom statusu, uz majčinu pisanu suglasnost i neovisno o radnopravnom statusu majke.

### **2. Ostvarivanje prava na novčanu naknadu za vrijeme korištenja prava na rodiljnu i roditeljsku poštudu od rada**

#### Članak 30. (NN 59/17)

(1) Korisnik prava iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na rodiljnu i roditeljsku poštudu od rada ima pravo na novčanu naknadu u iznosu 70% proračunske osnovice mjesečno.

(2) Korisnik prava iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, za slučaj smrti djeteta ima pravo na isplatu novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka još 3 mjeseca počevši od idućeg dana nakon dana smrti djeteta.

(3) Korisnik prava iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, za vrijeme korištenja prava na rodiljnu i roditeljsku poštudu od rada, ima prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

#### Članak 62.

(1) Nadležni ministar donijet će pravilnik iz članka 16. stavka 2., članka 21. i članka 23. stavka 6. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za obitelj donijet će propis iz članka 55. stavka 4. ovoga Zakona u roku od 60 dana, a propis iz članka 56. stavka 3. ovoga Zakona u roku od 120 dana od dana njegova stupanja na snagu.



**HRVATSKI SABOR  
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, 16. veljače 2018.

**PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA**

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o roditeljskim potporama

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP- koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Milanka Opačić, Siniša Varga, Ana Komparić Devčić, Mirando Mrsić.

**PREDSJEDNIK KLUBA  
ZASTUPNIKA SDP-a**

Arsen Bauk

